

Ion Luca Caragiale – 172 de ani de la naștere

„...nimic nu-i arde pe ticăloși mai mult decât râsul”
(Ion Luca Caragiale)

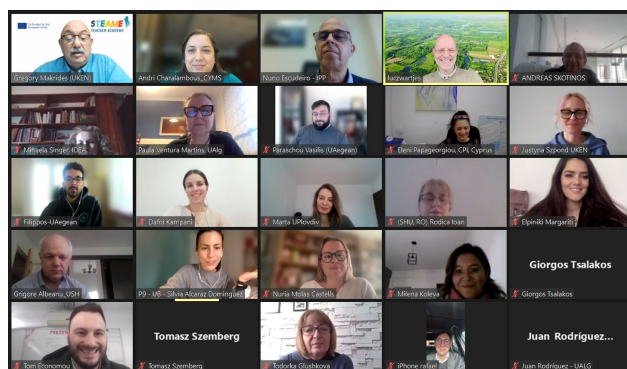
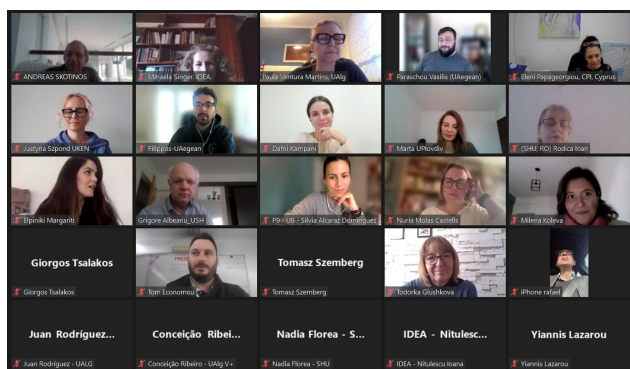
Foto: (Wikipedia - atelier fotografic Wandelmann, București, 1901 - sursa: historic.ro)

Azi se împlinesc 172 de ani de la nașterea lui Ion Luca Caragiale, cel mai important dramaturg român, unul dintre cei mai importanți scriitori români, unul dintre clasicii literaturii române, considerat întemeietorul teatrului comic din România și unul dintre principalii fondatori ai teatrului național, nuvelist, pamfletar, poet, sufleur, revizor școlar, copist, corector, registru, director de teatru, comentator politic și ziarist.

Ion Luca Caragiale s-a născut la 30 ianuarie 1852, în localitatea Haimanale, de lângă Ploiești – astăzi I.L. Caragiale, județul Dâmbovița –, fiind fiul lui Luca Caragiale și al Ecaterinei. Data oficială a nașterii, trecută în certificatul său de botez, descoperit la Arhivele Naționale, este 1 februarie 1852 (13 februarie, pe stil nou), el fiind botezat pe 7 februarie.

Ion Luca Caragiale a murit la Berlin, în locuința sa din cartierul Schöneberg, la 9/22 iunie 1912, la vârsta de 60 de ani, în urma unui atac de cord. În toamna anului 1912, din inițiativa ministrului de interne Take Ionescu și a lui Alexandru Davilla, prietenul scriitorului și, la acel moment, director al Teatrului Național, trupul său va fi adus în țară și va fi înhumat, la 22 noiembrie, cu onoruri militare, la cimitirul Bellu.

Întâlnirea online a consorțiului STEAME Academy

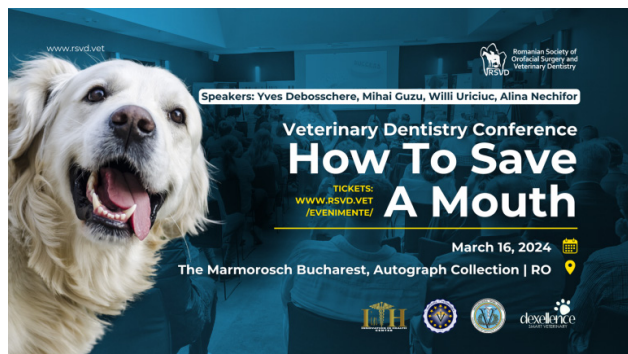
Consortiul STEAME ACADEMY, din care face parte și Universitatea Spiru Haret, a avut o întâlnire online, pe 22 ianuarie 2024, pentru a discuta despre realizările proiectului în primele 6 luni de activitate

Pe 19 februarie 2024, ora: 17:00 CET (18:00 EET), are loc un webinar cu tema „Integrarea antreprenoriatului în educația STEAME prin PBL”, în cadrul căruia va vorbi Kalypso Aperiș, cu peste 30 de ani de experiență diversificată

în educație, ca muzician, director adjunct și instructor profesor la Institutul Pedagogic Cipru, despre cum să integrăm fără probleme antreprenoriatul în curriculum folosind învățarea bazată pe proiecte.

Vă puteți înscrie până pe 14 februarie 2024 pe: <https://forms.gle/qVnT7M4orQEJPMhZ9>. Link-ul Zoom va fi trimis celor înregistrați înainte de webinar.

» Amănunte în pagina 4

Conferința Cum să salvezi o gură.

• Cea de-a doua ediție a Conferinței de Stomatologie Veterinară organizată de Societatea Română de Chirurgie Orofacială și Stomatologie Veterinară – RSVD, în parteneriat cu Facultatea de Medicină Veterinară din cadrul Universității Spiru Haret, Asociația „Veterinarul” și Centrul Innovation in Health; sponsor Dexellence. Smart Veterinary.

» Pagina 3

Așteptări în an electoral

Mioara VERGU-IORDACHE

Fierbințeala anului electoral se simte deja. Normal. Vom fi chemați la runde de patru ori. Obositor! Dar doar îi știți! Iubitori de neam și de țară, parcă le-ar comasa, însă nu știți (încă) cum i-ar avantaja!

În fine, în naivitatea mea, aștept să citesc proiectele de țară ale partidelor, alianțelor, proiectele candidaților pentru consiliile județene, locale, ale primarilor de municipii, orașe, comune. Cu obiective și surse de finanțare, cu termene, cu sancțiuni pentru nerespectarea obiectivelor. Cu CV-ul și Declarația de avere la vedere! Cu echipa cu care vrea să colaboreze. Nu mă interesează numele formațiunii politice!

Vreau să văd pentru ce se doresc în „fruntea trebiilor”! Aștept candidatul care va avea dețenta să se sfătuiască în munca sa cu un „sfat al bătrânilor” din circumscripția sa, cu oameni care știu, care au construit, care au idei concrete izvorâte din cunoașterea realității trecute, prezente, chiar viitoare; candidatul care va ști să pună în acord cerințele electorilor cu posibilitățile (având argumente solide!), cheltuielile cu veniturile; candidatul care va ști să numească din prezentul pe care îl trăim 1-2 invenții ale unor români care ar conduce la economii, la valorificarea resurselor naturale, și ar promite, cu termene, că acele invenții vor fi puse în aplicare în cel mai scurt timp;

candidatul care va imagina și va pune în practică existența unui mediu - natural și social - curat, siguranța cetățenilor, protejarea mediului natural și a celui construit; candidatul vorbitor corect de limba română (minunat, dacă și de limbi străine!) care va colabora cu școlile din aria sa de autoritate pentru ca elevii să fie bine pregătiți teoretic și practic, dar și bine educați, pregătiți pentru viață;

candidatul care să înțeleagă problemele și să aibă soluții pentru bătrânii singuri și bolnavi, pentru copiii abandonati, pentru mamele singure, pentru integrarea oamenilor fără loc de muncă;

candidatul care va avea curajul să promită că ajutor social nu va mai aproba decât pentru persoanele incapabile să muncească, cu dizabilități sau prea în vârstă.

Candidatul pe care îl voi vota eu este acela care va respecta legea în spiritul și litera ei, care va selecta doar funcționari capabili și eficienți, care va promite puțin și va face mult,

candidatul care înțelege că el este în slujba alegătorilor și nu invers!

După promovarea examenelor din sesiunea de iarnă,

Universitatea „Spiru Haret” te trimite la festival!

UNDER25 revine în atenția tinerilor iubitori de festivaluri!

• Studenții Universității „Spiru Haret” își pot achiziționa abonamente la prețuri speciale la festivalul MASSIF (14-17 martie, Poiana Brașov).

• Universitatea „Spiru Haret” face parte din Campania UNDER25! Tu beneficiezi de statutul de student privilegiat. Acum îți poți achiziționa abonamente la un preț special la „Neversea”.

Introdu codul USH@NEVERSEA și hai la NEVERSEA fără #stresiune: <https://neversea.com/tickets>

Activitate sportivă comună

Elevii clasei a IV-a, Școala Gimnazială International Premium School of Bucharest și preșcolarii de la grupa mare Grădinița Prietenii Mei, au desfășurat o oră de sport împreună. Domnul profesor Neghiuc, cadru didactic

Educație fizică și sport, le-a pregătit mai multe trasee. După activitate, viitorii elevi au vizitat International Premium School of Bucharest, mai multe laboratoare de specialitate și diverse clase.

Propunerile ANOSR privind activitatea centrelor de consiliere pentru studenți

Ca urmare a apropierii termenului de adoptare a Ordinului privind aprobarea metodologiei de organizare și funcționare a centrelor de consiliere din instituțiile de învățământ superior, ANOSR a înaintat joi, 25.01.2024, Ministerului Educației propunerea federației privind metodologia-cadru.

În prezent, centrele de consiliere și orientare în carieră reprezintă unu dintre principalele mecanisme de sprijin de care instituțiile de învățământ superior dispun în vederea orientării academice și vocaționale a studenților, facilitării relației dintre studenți și piața muncii, creșterii angajabilității în rândul studenților și combaterii abandonului universitar.

Propunerea ANOSR pentru metodologia-cadru privind organizarea și funcționarea centrelor de consiliere din instituțiile de învățământ superior din România vizează:

- Modificarea obiectivului fundamental al centrelor de consiliere încât acestea să urmărească sprijinirea studenților în a avea un parcurs educațional de succes și oportunități de angajare ridicate, prin servicii de suport complementare procesului educațional încă de dinainte de admiterea la studiile universitare și până la absolvirea acestora. În metodologia aflată în vigoare (O.M.E.N. nr. 650/2014), obiectivul principal al centrelor se bazează în principal pe componenta angajabilității studenților;

- Extinderea activităților specifice de informare, consiliere și orientare pentru studenți, individuale sau de grup, astfel încât acestea să contribuie la dezvoltarea multilaterală a studenților. Lista propusă

include consilierea vocațională și educațională, consilierea în scop de optimizare personală, consilierea și evaluarea psihologică, consilierea în carieră și evaluarea aptitudinală;

- Reglementarea posibilității studenților de a beneficia, în cadrul centrelor de consiliere, de ședințe gratuite de consiliere psihologică și de psihoterapie, cu condiția existenței personalului specializat în acest sens, cu respectarea legislației în vigoare în domeniu și în conformitate cu reglementările la nivel instituțional;

- Extinderea categoriilor de angajați specializați care pot face parte din componența centrelor de consiliere, fiind incluși în listă și: psihologi cu atestat în Psihologie clinică, Consiliere psihologică, Psihopedagogie specială, Psihologia muncii și organizațională sau Psihoterapie, pedagogi/ psihopedagogi/absolvenți de studii universitare în domeniul Științe ale educației, asistenți sociali și lucrători de tineret. Considerăm ca fiind absolut necesare aceste noi categorii de angajați, pentru a putea asigura dezvoltarea activității structurii pe toate direcțiile propuse prin rolul fundamental;

- Reglementarea posibilității ca centrele de consiliere să aibă în structura lor compartimente cu atribuții specifice, responsabile de acțiuni precum consilierea psihologică, consiliere și suport educațional, relația cu absolvenții instituției, sprijinirea studenților cu dizabilități și analiza și gestiunea previzională a cerințelor pieței muncii;

- Incluziunea, în responsabilitățile centrelor de consiliere, a atribuției de a sprijini,

prin activități și demersuri specifice, și monitoriza parcursul academic al studenților cu dizabilități și cerințe educaționale speciale, precum și de a contribui activ la accesibilizarea învățământului superior. Întrucât, la nivel național există doar câteva exemple de bună practică privind instituțiile de învățământ superior în care studenții cu dizabilități beneficiază de o structură dedicată ce asigură implementarea unor inițiative cu privire la accesibilizarea mediului universitar pentru nevoile acestora, considerăm ca fiind imperioasă reglementarea ca centrele de consiliere pentru studenți să fie responsabile de astfel de acțiuni de sprijin;

- Modificarea numărului de angajați din cadrul unui centru de consiliere, încât raportul minim acceptat să fie 1 angajat specializat la 1.500 de studenți înmatriculați.

Întrucât importanța existenței acestor structuri într-o instituție de învățământ superior este incontestabilă, considerăm ca fiind imperios ca acestea să dispună de un număr potrivit de angajați, în special în contextul în care propunerea ANOSR implică extinderea atribuțiilor centrelor de consiliere;

- Reglementarea obligativității centrului de consiliere de a organiza întâlniri periodice cu reprezentanții organizațiilor studențești și studenții reprezentanți pentru a discuta aspecte cu privire la activitatea structurii;

- Reglementarea posibilității ca centrele de consiliere să încheie parteneriate sau protocoale de colaborare cu organizațiile studențești, în vederea promovării activităților centrului sau pentru desfășurarea de activități comune.

Propunerea ANOSR pentru metodologia-cadru privind organizarea și funcționarea centrelor de consiliere din instituțiile de învățământ superior din România poate fi parcursă aici:

<https://anosr.ro/wp-content/uploads/2024/01/Propunerea-ANOSR-pentru-Metodologia-cadru-privind-organizarea-si-funcționarea-centrelor-de-consiliere-pentru-studenti-in-sistemul-de-Invatamant-superior-din-Romania.pdf>.

Pentru detalii și informații suplimentare, vă stăm la dispoziție:

Oana Alexandra Țințar

Președinte ANOSR

0745 353 908 | oana@anosr.ro

„Universități verzi, competitive și incluzive”

- întâlnirea ANOSR cu reprezentanții Ministerului Educației

dezvoltarea instituțională a instituțiilor de învățământ superior de stat, destinat inițiativelor pentru crearea unui mediu universitar sustenabil;

- Elaborarea unui act normativ care să reglementeze standarde minime de confort pentru spațiile de cazare din căminele studențești;

- Reglementarea necesității instituțiilor de învățământ superior de a asigura spații de cazare adaptate la nevoile specifice ale studenților cu dizabilități locomotorii, în cadrul căminelor;

- Reglementarea, în cadrul metodologiei privind mobilitatea academică a studenților, unui sistem obligatoriu de colectare a feedbackului oferit din partea beneficiarilor programelor de mobilitate temporară internațională și a unor măsuri de sprijin financiar suplimentare pentru studenții proveniți din medii socioeconomice dezavantajate.

Salutăm deschiderea reprezentanților Ministerului Educației față de propunerile formulate de federație și discuțiile constructive avute cu privire la posibilitatea implementării acestora. Au fost discutate și alte idei, pornind de la datele prezentate de federație, printre care:

- Necesitatea valorificării fondurilor de investiții alocate prin PNRR, pe care instituțiile de învățământ superior le pot utiliza pentru a-și construi sau moderniza infrastructura universitară existentă;

- Nevoia de a intensifica eforturile privind promovarea mobilităților internaționale în rândul beneficiarilor direcți ai actului educațional.

Inițiativa face parte din proiectul „Creșterea capacității organizațiilor studențești de a fi stakeholderi activi ai societății civile”, proiect derulat de ANOSR, cu sprijinul financiar Active Citizens Fund - Romania, program finanțat de Islanda, Liechtenstein și Norvegia prin Granturile SEE 2014-2021.

Pentru detalii și informații suplimentare, vă stăm la dispoziție:

Oana Alexandra Țințar

Președinte ANOSR

0745 353 908 | oana@anosr.ro

Aula Academiei Române găzduiește, pe 30 ianuarie 2024, începând cu ora 17, în cadrul evenimentelor „Ora de Știință”, conferința:

„Copiii și tehnologia digitală: între panici morale și optimism tehnofil”

Conferențiar: Dr. Anca Velicu – cercetător la Institutul de Sociologie al Academiei Române

Moderator: Acad. Marius Andruh, vicepreședinte al Academiei Române
Conferința va putea fi urmărită și pe platforma ZOOM.

Apariția fiecărui nou mediu de transmitere a informațiilor a readus în spațiul public îngrijorările legate de potențiala influență negativă pe care ar avea-o mediul asupra publicului vulnerabil care, în ultimul secol, a fost redus la copii. Utilizarea internetului nu a făcut excepție de la acest tipar, doar că de această dată viziunea tehnofobă a panicilor morale s-a întâlnit cu o viziune tehnofilă. În această logică, având în vedere potențialul noului mediu de a anula distanțele spațiale dintre utilizatori și de a stoca o cantitate (cvasi)nelimitată de informație, internetul a fost creditat cu posibilitatea de a oferi acces neîngrădit la cunoaștere. În această logică, copiii au fost considerați *ab initio* privilegiați prin simplul fapt că s-au născut după apariția internetului și definiți prin sintagma „nativ digital”.

Dar unde se situează cu adevărat copiii când este vorba de internet? Care sunt practicile online ale acestora? Au toți copiii, din start, aceleași oportunități și întâlnesc ei aceleași riscuri când este vorba despre internet? Sunt riscurile internetului aceleași din epocile anterioare sau există și riscuri specifice, emergente? Cercetătoarea Anca Velicu propune o analiză pornind de la aceste întrebări și folosind o abordare sociologică în care viețile digitale ale copiilor vor fi explicate din perspectiva modelului ecologic a lui Bronfenbrenner și în paradigma societății riscului dezvoltată de Ulrich Beck și Anthony Giddens.

Dr. Anca Velicu este cercetătoare la Institutul de Sociologie din Academia Română. În anul 2009 a obținut titlul de doctor la Universitatea din București cu o teză despre relația copiilor cu televiziunea și noile tehnologii de comunicare. Interesele ei de cercetare includ folosirea tehnologiei digitale de către copii și adolescenți, cu accent pe medierea parentală și oportunitățile folosirii noilor medii digitale în educație. Ultimele proiecte în care a fost implicată sunt: „Kids' Digital Lives during Covid Times” (proiect coordonat de Joint Research Centre al Comisiei Europene), „Makerspaces in the early years: enhancing digital literacy and creativity” (finanțat H2020, coordonat de prof. J. Marsh) și „COST Action The Digital Literacy and Multimodal Practices of Young Children” (DigiLitEY, dir. J. Marsh). Din 2014 este coordonatorul echipei românești din cadrul rețelei *EU Kids Online*, rețea care include cercetători din peste 30 de state. Este implicată și în activitățile societății civile, fiind membru în Comitetul Național Consultativ al *Orei de net (Salvați Copiii)* și printre membrii fondatori ai Asociației *Digital Lives. Research, Education, Innovation*.

(https://acad.ro/evenimente/evenimente/2024/02_event.html)

ISSN 1221-4019

ISSN 1841-4265 (online)

www.opinianaționala.ro

www.facebook.com/opinianaționala

Strada Fabricii nr. 46G, sector 6, București

Telefon/fax: 021 316 97 91

Centrală: 021 316 97 85, 021 316 97 86, 021 316 97 87,

interioare 168 și 143

e-mail: opinia@spiruharet.ro

TEHNOREDACTARE: Vasilichia Dinu

Stimați cititori,

Dorim să fiți partenerii noștri în elaborarea publicației

Opinia Națională. De aceea, vă adresăm invitația de a ne transmite opinii, informații, idei de larg interes național, pe care să le publicăm în edițiile viitoare. Așteptăm cu interes și propuneri privind conținutul publicației.

REVISTA OPINIA NAȚIONALĂ

este editată de

FUNDAȚIA ROMÂNIA DE MÂINE

Tiparul executat de

TIPOGRAFIA FUNDAȚIEI
ROMÂNIA DE MÂINE

Răspunderea
pentru conținutul
textelor publicate
aparține autorilor.

Facultatea de Medicină veterinară

Echipamente inovatoare

Universitatea *Spiru Haret* implementează, după cum v-am informat, pe durata anilor universitari 2022–2023, 2023–2024 și 2024–2025, proiectul *USH Digital* (cod proiect: 1596476127) finanțat prin apelul competitiv de proiecte PNRR/2022/C15/MEDU în baza Contractului de finanțare nr. 14032/16.09.2022, finanțarea nerambursabilă acordată Universității fiind aprobată prin Ordinul ministrului educației nr. 4168/30.06.2022. Proiectul este finanțat prin apelul de proiecte Granturi pentru digitalizarea universităților din cadrul Planului Național de Redresare și Reziliență (PNRR) – Componenta 15: Educație – Reforma 5: Adoptarea cadrului legislativ pentru digitalizarea educației – Investiția 16: Digitalizarea universităților și pregătirea acestora pentru profesiile digitale ale viitorului.

Obiectivul General al proiectului constă în dotarea universității cu centre tehnologice inovatoare pentru dezvoltarea competențelor viitorului prin îmbunătățirea continuă a programelor de studii, prin îmbunătățirea comunicării dintre universitate și studenți în vederea creării condițiilor de lucru în echipă în spațiul virtual, prin îmbunătățirea conținuturilor educaționale și prin crearea infrastructurii CDI pentru utilizarea tehnologiilor avansate, în vederea pregătirii absolvenților acestora pentru profesiile digitale ale viitorului.

Obiectivele Specifice vizează măsuri integrate pentru digitalizarea USH în scop didactic și de cercetare, menite să îmbunătățească infrastructura digitală și să dezvolte competențele digitale ale studenților și ale personalului didactic, didactic auxiliar și de cercetare universitar.

În acest context, pe lângă achizițiile făcute anterior, Facultatea de Medicină Veterinară va beneficia de echipamente inovatoare precum VR (realitatea virtuală) și imprimantă 3D. Ele sunt puse la dispoziția studenților facultății în cadrul lucrărilor practice, crescând astfel nivelul de performanță a activităților didactice.

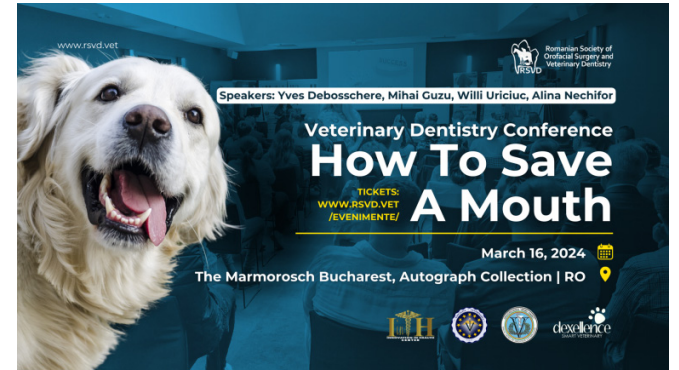
Conferința *Cum să salvezi o gură.*

• Cea de-a doua ediție a Conferinței de Stomatologie Veterinară organizată de Societatea Română de Chirurgie Orofacială și Stomatologie Veterinară – RSVD, în parteneriat cu Facultatea de Medicină veterinară din cadrul Universității *Spiru Haret*, Asociația „Veterinarul” și Centrul Innovation in Health; sponsor *Dexcellence Smart Veterinary*.

Parteneri

Sponsor

• O conferință (120 de participanți), –16 martie 2024, loc de desfășurare: București, Marmorosch, Autograph Collection
• două ateliere, de Medicină Veterinară Dentară (20 de participanți fiecare)

Evenimentele se adresează profesioniștilor veterinari, studenților și entuziaștilor care deja au cunoștințe de bază despre stomatologia veterinară și doresc să-și îmbunătățească abilitățile sau să-și extindă cunoștințele de la experți:

- Mihai Guzu, DVM, Dipl EVDC
- Yves Debosschere, DVM, President-Elect EVDS – președinte ales

- Willi A. URICIUC, PhD, Assistant Professor
  - Alina Nechifor DVM, Representative and Organizer for VASTARO/BG
  - Raluca Mihaela Zvorășteanu, DVM, MSc, PhD, President RSVD, lector univ. dr.
  - Iulia Milin, DVM, Vicepresident RSVD
  - Elena Carmen Nenciulescu, DVM, MRCVS, Scientific Secretary RSVD
  - Sebastian-Mircea Dan, DVM, MSc, Scientific Advisor RSVD
- Mai multe detalii despre fiecare eveniment:
www.rsvd.vet/evenimente/

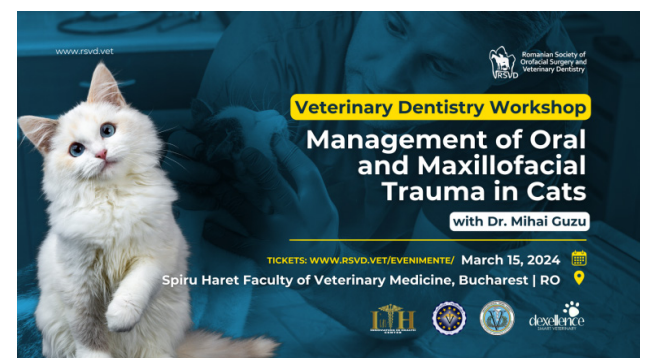

Workshop. Stomatologie veterinară: Radiografiile veterinare intraorale – Chiar avem nevoie de ele? 14 martie 2024, loc: Dexellence Training Center, Strada I.C. Visarion 10, sector 1

„Acest atelier este conceput pentru profesioniștii veterinari care caută o înțelegere mai profundă a radiologiei intraorale și a impactului său asupra unui tratament precis și eficient.”

Facilitatori: Fondatorii RSVD:

- Dr. Raluca Zvorășteanu DVM, MSc, lector univ.dr. Facultatea de Medicină veterinară Universitatea *Spiru Haret*, Presedinte RSVD
- Dr. Iulia Milin DVM, Vicepresedinte RSVD
- Dr. Sebastian-Mircea Dan DVM, Msc, Consilier științific RSVD
- Dr. Elena Carmen Nenciulescu DVM, MRCVS, Secretar științific RSVD

Facultatea de Medicină veterinară din cadrul Universității *Spiru Haret* partener în organizarea manifestărilor, contribuie la reușita acestor evenimente, prin experți, participanți, dar și în calitate de gazdă (Bulevardul Basarabia 256, București) a **workshop-ului**

Management Of Oral And Maxillofacial Trauma In Cats / Managementul traumei orale și maxilo-faciale la pisici, ce va avea loc în data de **15 martie 2024**.

„Acest atelier este o necesitate pentru profesioniștii veterinari pasionați de a oferi cea mai bună îngrijire prietenilor noștri feline.”

Tema: *Stomatologia felină*

Lector: Dr. Mihai Guzu DVM, Diplomate of the European Veterinary Dental College (EVDC)

Ministerul Educației a pus în consultare publică proiectul de hotărâre de Guvern pentru aprobarea documentului

Cod-cadru de etică și deontologie universitară!

• Propunerile și sugestiile cu privire la proiectul supus consultării publice pe 26 ianuarie 2024 pot fi trimise în următoarele 10 zile calendaristice (de la data publicării) pe adresa de e-mail dgis@edu.gov.ro.

Prin adoptarea Legii învățământului superior nr. 199/2023 a fost introdus un cadru legislativ mai coerent în ceea ce privește respectarea eticii și deontologiei universitare. Astfel, normele de etică și deontologie universitară sunt clar stabilite și bine diferențiate de abaterile disciplinare.

Proiectul de Hotărâre de Guvern pentru aprobarea Codului-cadru de etică și deontologie universitară, act subsecvent Legii învățământului superior, reprezintă un document important în baza căruia politicile de etică și deontologie universitară vor fi transpuse la nivel național. Instituțiile de învățământ superior vor adopta coduri la nivel instituțional, în vederea respectării principiului autonomiei instituționale și a libertății academice, respectând codul-cadru menționat anterior.

Cele mai importante aspecte ale proiectului de cod-cadru:

• Sistemul de sancțiuni aplicabile tuturor părților implicate în procesul educațional este mai clar.

• Va exista, în premieră, un set de standarde de referință de etică și deontologie universitară în management universitar.

Consultare publică

Proiect de Hotărâre de Guvern pentru aprobarea Codului-cadru de etică și deontologie universitară

• Procesul decizional cu privire la abaterile de la normele de etică și deontologie universitară a fost etapizat și îmbunătățit.

Ulterior adoptării Codului-cadru de etică și deontologie universitară, funcționarea comisiilor de etică universitară va fi reglementată în baza unui regulament-cadru privind organizarea și funcționarea acestora, adoptat prin ordin de ministru.

Documentul supus consultării publice este disponibil în linkul: https://www.edu.ro/cons_pub_10_2024_proiect_HG_Cod-cadru_etica_deontologie_universitara

Universitatea „Spiru Haret” - partener al Federației Române de Fotbal

• Studenții aflați în ultimul an al programelor de licență sau masterat de la Facultatea de Educație Fizică și Sport - Universitatea *Spiru Haret* vor parcurge procesul de formare pentru Licența UEFA C. Ulterior, vor avea loc și cursuri de perfecționare Licența UEFA B.

Universitatea „Spiru Haret” este partener cu Federația Română de Fotbal în vederea optimizării procesului de formare a viitorilor antrenori de fotbal.

În perioada următoare se vor stabili metodologia și direcțiile de implementare a parteneriatului. Astfel, studenții aflați în an terminal (program de studii licență / master) vor efectua în ultimul semestru procesul de formare pentru Licența UEFA C, în afara orelor de studiu, conform cerințele UEFA, prin SFA.

La Timișoara, Constanța, Iași, Cluj-Napoca, la Craiova (în curând), unde funcționează Centre Regionale de Licențiere, și București, la Școala Federală de

Antrenori, se vor organiza cursuri pentru Licența UEFA B, venind astfel în sprijinul antrenorilor din țară, pentru a le facilita accesul la noi cunoștințe privind conținutul antrenamentelor pe categorii de vârstă.

Unul dintre principalele obiective din Strategia Tehnică a FRF, lansată în 2021, îl reprezintă atenția monitorizată și formare a antrenorilor de fotbal din România și implementarea unui circuit optim al educației acestora cu scopul de a le oferi cea mai bună pregătire, inclusiv specializarea antrenorilor pe categoriile de vârstă cuprinse în planul de dezvoltare al fotbalului din Strategia Tehnică a FRF. – informează FRF.

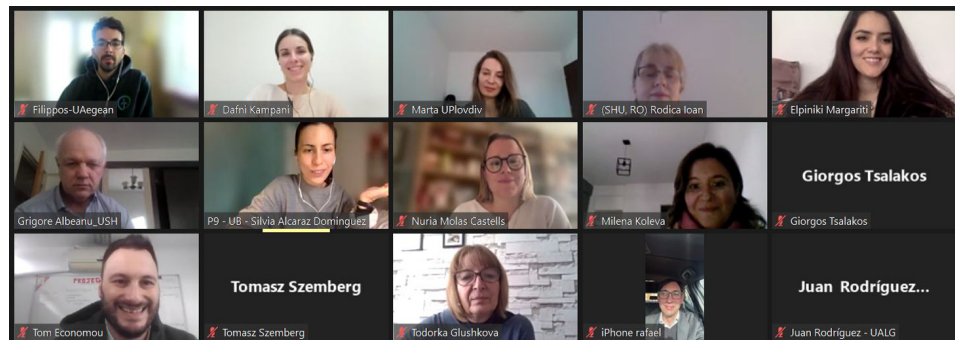
Întâlnirea online a consorțiului STEAME Academy

• STEAME (acronim care se referă la Știință, Tehnologie, Inginerie, Artă, Matematică și Antreprenoriat).

La 22 ianuarie 2024, consorțiul STEAME ACADEMY a organizat o întâlnire online pentru a discuta despre progresul proiectului. În primele șase luni au fost finalizate cu succes 5 livrabile, inclusiv *Setul de rezultate ale învățării*, care a fost validat și deja tradus și în limba română. În prezent, membrii consorțiului se concentrează pe finalizarea *Cadrului de competențe*, care în România a fost discutat pe data de 12.12.2023, cu termen de finalizare a versiunii revizuite la 31.01.2024. De asemenea se lucrează la primul set de *Planuri de învățare și creativitate* precum și la un set de 14 module specializate pentru profesorii în exercițiu și studenții modulelor de pedagogie didactică care doresc să își îmbunătățească setul de competențe. Aceste module și primele seturi de planuri vor fi prezentate participanților la primul Workshop STEAME care va avea loc la Porto în ziua de 5 aprilie 2024. Pentru înscrieri se poate completa formularul: https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLScVxXDv0ogdC5fHfwq_sKstlW4u12T7XwwjPW7mPKkjkpH9Gg/viewform

La evenimentul online din 22 ianuarie au participat următorii membri ai echipei haretiste: conf. univ. dr. Rodica Ioan, conf. univ. dr. Nadia Florea, conf. univ. dr. Mihai Andronie, prof. univ. dr. Grigore Albeanu și expert Ioan-Adrian Trifan.

Prof. univ. dr. Grigore ALBEANU, cercetător coordonator STEAME din partea Universității SPIRU HARET, România.

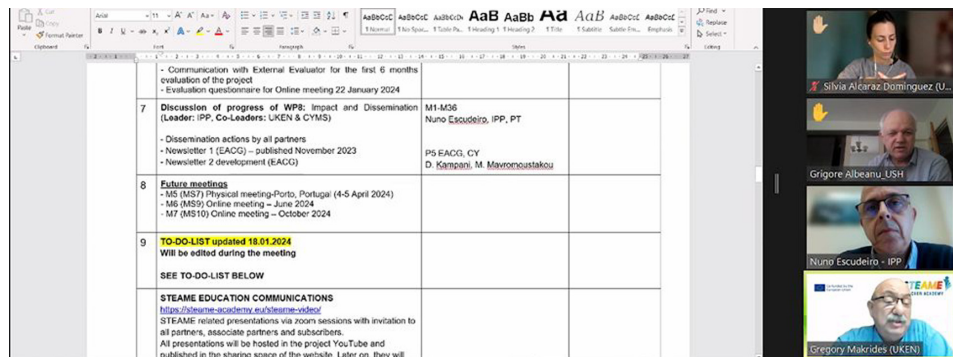
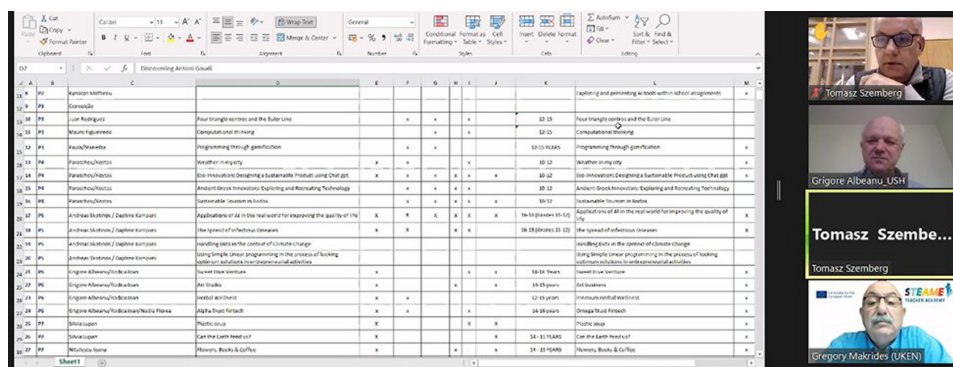

În plus!

Până atunci, elevii și profesorii lor sunt invitați în perioada 12-16 martie 2024 la Roma (<https://steame-academy.eu/wp-content/uploads/2023/11/EUROPEAN-STEAME-ACADEMY-SYMPOSIUM-highlights-19.11.2023-1.pdf>) pentru a participa la simpozionul Euro Steame Academy și la Conferința Internațională de științe și matematică (EURO Science, EURO Math), conform invitației de pe sit-ul euromath.org. Ceea ce urmează este o traducere a invitației: „Această conferință internațională este organizată în Europa și se adresează în principal elevilor din școli, care prezintă lucrări în cadrul conferinței pe teme de matematică și științe. Profesorii și cercetătorii oferă ateliere de lucru care se adresează în principal elevilor sau colegilor profesori. În timpul conferinței sunt organizate cel puțin 8 concursuri pentru elevii cu vârste cuprinse între 9 și 18 ani, printre care MATHFactor, SCIENCEFactor, MATHteatre, SCIENCEtheatre, MathPresentation, SCIENCEPresentation, MathPoster-Design, Science-Poster-Design și altele.

Conferința permite înregistrarea persoanelor însoțitoare, cum ar fi părinții. Conferința promovează dezvoltarea competențelor și abilităților elevilor, cu accent pe abilitățile de comunicare în domeniul matematicii și al științelor.”

Imagini din timpul întâlnirii din 22.01.2024.

(<https://www.facebook.com/fii.bucuresti/posts/pfbid0PNGyhvtcPTP4YJaRUaX5XDJBEfemNHPSWdD5pMLV4Ci1U2hE3A3tk48frpveNc681>)

STEAME Teacher Facilitators Academy

www.steame-academy.eu

Codul proiectului:

101102619 – STEAME-ACADEMY

Durata proiectului:

Iunie 2023 – Mai 2026

Un fapt acceptat pe scară largă și la baza căruia stau numeroase cercetări este acela că, la finalizarea studiilor, elevii nu și-au dezvoltat suficient competențele necesare lumii dinamice în care trăim. Învățarea integrată și învățarea bazată pe proiecte contribuie în mod substanțial la formarea și dezvoltarea acestor competențe, mai ales la nivelul claselor a VI-a – a XII-a.

În ultimii 15 ani, am fost martorii unei treceri de la STEM la STEAM, iar acum la STEAME (acronim care se referă la Știință, Tehnologie, Inginerie, Artă, Matematică și Antreprenoriat).

Acest set de discipline abordate prin prisma învățării bazate pe proiecte este motorul formării spiritelor inovatoare și creatoare ale viitorului. Catalizatorii care pot transforma în realitate acest deziderat sunt profesorii – cei care lucrează acum și cei care se pregătesc în universități pentru cariera didactică.

Proiectul de față va construi un model de Federație Europeană ce include în rețea Academii de profesori-facilitatori STEAME, create la nivel local, avându-i ca actori principali pe profesorii-facilitatori, viitori profesioniști și experți în învățare, care vor facilita dezvoltarea competențelor tinerilor.

Academiile pentru profesorii-facilitatori STEAME vor sprijini formarea profesorilor care activează în prezent și formarea viitorilor profesori. În anumite etape, profesorii cu experiență la catedră vor deveni mentori studenților care își doresc să devină profesori, în cadrul unui sistem european bazat pe mobilitate. Astfel, se va crea o conexiune firească între învățământul școlar

și cel universitar, extinsă, eventual, și către sectorul industrial. Acești actori vor lucra împreună, contribuind la dezvoltarea durabilă a cadrelor didactice, ceea ce va duce la sporirea calității educației în Europa. Va fi sprijinită astfel dezvoltarea profesională continuă a viitorilor profesori și se vor pune bazele viitoarelor școli în care învățarea se va desfășura prin intermediul proiectelor STEAME. Principalele realizări inovative ale proiectului sunt:

1. Un cadru de competențe STEAME destinat profesorilor-facilitatori
2. Module/cursuri de formare STEAME destinate profesorilor-facilitatori
3. International Sharing Observatory for STEAME Learning Facilitators
4. Dezvoltarea unei comunități de practică/mentorat și a programului de certificare a facilitatorilor STEAME
5. Recomandări de politici educaționale – Federația Europeană a Academiilor de profesori-facilitatori STEAME.

Cele enunțate mai sus se bazează pe experiențele și realizările inovatoare obținute în cadrul celor 16 proiecte finalizate sau în curs de desfășurare sub egida STEAME, în principal, proiecte de educație școlară din cadrul programului ERASMUS+KA2.

Cele 5 rezultate inovatoare ale acestui proiect vor contribui la dezvoltarea profesională continuă a cadrelor didactice, îmbunătățind, de asemenea, dimensiunea europeană a educației în fiecare țară implicată în program. Toate acestea - prin intermediul mentoratului la nivel european și a mobilității cadrelor didactice, într-un program de tip Educația 3.0 și 4.0, ce dezvoltă competențe adecvate pentru făuritorii viitorului.

CONSORȚIUL:

1. PEDAGOGICAL UNIVERSITY OF KRAKOW, (Polonia) (Coordonator)
2. CYPRUS MATHEMATICAL SOCIETY (Cipru)

3. UNIVERSIDADE DO ALGARVE (Portugalia)
4. UNIVERSITY OF AEGEAN (Grecia)
5. EUROPEAN ASSOCIATION OF CAREER GUIDANCE (Cipru)
6. UNIVERSITATEA SPIRU HARET (România)
7. ASOCIATIA „INSTITUTUL PENTRU DEZVOLTAREA EVALUĂRII ÎN EDUCAȚIE” (România)
8. UNIVERSITY OF PLOVDIV PAISIY HILENDARSKI (Bulgaria)
9. UNIVERSITAT DE BARCELONA (Spania)
10. PAIDAGOGICAL INSTITUTE OF CYPRUS, MINISTRY OF EDUCATION (Cipru)
11. PROF. IVAN APOSTOLOV PRIVATE ENGLISH LANGUAGE SCHOOL (Bulgaria)
12. INSTITUTO POLITECNICO DO PORTO (Portugalia)
13. EUROGOV VZW (Belgia)
14. DOUKAS SCHOOL (Grecia)

Proiectul își propune să înființeze Rețeaua de academii de profesori Erasmus+, formată din 14 organizații diverse din 9 țări, axate pe îmbunătățirea politicilor și practicilor de formare a profesorilor în Europa. Prin crearea de rețele și comunități de practică, proiectul va reuni furnizorii de formare inițială și continuă a profesorilor, precum și părțile interesate relevante, pentru a dezvolta strategii și programe eficiente și transferabile pentru învățarea profesională. Colaborarea va spori, de asemenea, colaborarea europeană și internațională în formarea profesorilor prin parteneriate inovatoare între formatorii de cadre didactice și profesori, promovând programe de formare mixtă și abordând prioritățile cheie ale UE. Proiectul va testa modele de mobilitate și va înființa Federația Europeană a Academiilor de Profesori STEAME pentru a promova colaborarea

durabilă și pentru a informa factorii de decizie politici de formare a profesorilor.

Principalele obiective ale acestor proiecte sunt:

- Cadrul de competențe al profesorilor STEAME Facilitatori pentru studenți și profesori de serviciu
- Module de învățare/workshop-uri pentru facilitatori de profesori STEAME
- Observatorul internațional de partajare pentru facilitatorii de învățare STEAME
- Dezvoltarea programului comunității de practică/mentorat și certificare a facilitatorilor STEAME
- Recomandări de politici – Federația Europeană a Academiilor de Facilitatori de Profesori STEAME

STEAME-ACADEMY dezvoltă activități care sunt semnele distinctive ale viziunii sale:

- Educație inovatoare, condusă de sprijinul auto-dezvoltat pentru studenții profesori și profesorii de serviciu în învățarea STEAME.
  - Educație incluzivă care se adresează studenților profesori de toate abilitățile și de toate vârstele, inclusiv profesorii de serviciu ca studenți pe tot parcursul vieții.
  - Cooperare susținută cu industria locală în vederea creării de proiecte STEAME pentru profesori și elevi.
  - Legături puternice cu comunitățile locale educaționale și non-educative prin voluntariat și activități deschise STEAME.
  - Integrarea în ecosistemele regionale prin contribuții în domeniile de specializare inteligentă, în special în ceea ce privește transformarea digitală și Educația 4.0.
  - Rețele internaționale în Europa și dincolo de granițele Uniunii Europene.
- Sprijiniți experții profesorilor STEAME pentru a deveni modelele viitorilor profesori!

STUDENȚII ÎNTREABĂ. PROFESORII RĂSPUND.

Astăzi răspunde lect.univ.dr. Valentina MĂRĂSCU, cadru didactic asociat la Facultatea de Inginerie și Informatică

MODELAREA PROCESELOR ÎN FIZICĂ

Integrarea ideilor și tehnologiilor computaționale în cercetare va transforma, în mod fundamental, practica științifică?

Știința computațională, utilizată atât în disciplinele teoretice, cât și în cele experimentale, va mări semnificativ ritmul progresului științific, ceea ce va avea ca rezultat beneficii pentru planetă și pentru specia noastră (*Microsoft Research 2006*). Spre exemplu, rezultatele proiectului privind genomul uman, care s-a bazat pe o vastă cunoaștere informatică, au stimulat o gamă largă de noi activități de cercetare și dezvoltare, în cadrul instituțiilor guvernamentale, universitare și comerciale. Un rezultat notabil al acestor inițiative va fi o înțelegere mai cuprinzătoare a căilor moleculare, care stau la baza bolilor umane și a unor terapii mai eficiente ale acestora. Lucrarea *Știința computațională: Ensuring America's Competitiveness* a fost publicată de Comitetul consultativ al președintelui pentru tehnologia informației în 2005. Aici, s-a stabilit că știința computațională și calculul de înaltă performanță pot juca un rol crucial în stimularea progreselor în mai multe discipline științifice (biologice/ biomedicale, fizice și sociale), inginerie, industrie și armată. Progresul în domeniul calculului ne permite să obținem și să examinăm cantități uriașe de date, permițându-ne astfel să contemplăm și să rezolvăm probleme până acum insurmontabile.

Ce face, concret, Știința computațională?

Știința computațională permite construirea de modele, vizualizarea evenimentelor și executarea de experimente care sunt dificile, sau imposibil de realizat într-un laborator fizic. În prezent, putem analiza interacțiunile în sisteme care cuprind mai multe discipline, favorizând colaborarea cu experți din diferite profesii. O astfel de colaborare ar trebui să ducă la soluții inovatoare, reciproc avantajoase, ecologice și avantajoase din punct de vedere economic. Știința computațională, o disciplină multidisciplinară emergentă, care combină științele, informatica și matematica, va avea nevoie de oameni de știință bine

pregătiți. Potrivit autorilor cărții *Towards 2020 Science*, se anticipează că, în viitor, oamenii de știință care nu vor avea cunoștințe de calcul și matematică, nu vor fi capabili să facă cercetare științifică. Știința computațională integrează mai multe domenii, cum ar fi simularea pe calculator, vizualizarea științifică, modelarea matematică, programarea pe calculator, structurile de date, rețele, proiectarea bazelor de date, calculul simbolic și calculul de înaltă performanță. Modelele și simulările pe calculator oferă metodologii importante pentru abordarea provocărilor din mai multe domenii.

Modelarea Proceselor în Fizică, de exemplu, ce implică?

Modelarea implică utilizarea unor tehnici de examinare a unor situații complexe, tangibile, pentru a oferi previziuni privind rezultatele potențiale care rezultă din diferite cursuri de acțiune. *Piatra de temelie a științelor experimentale constă în procesul de formulare și testare a ipotezelor privind modelele, urmat de revizuirea modelelor sau a teoriilor.* Oamenii de știință, care lucrează în domeniul computațional, utilizează tehnici de modelare, pentru a studia situații complicate din lumea reală și pentru a prognoza rezultatele potențiale, care rezultă dintr-un anumit curs de acțiune. Spre exemplu, profesorul Muneo Hori și colegii săi de la Institutul de Cercetare a Cutremurelor, Universitatea din Tokyo, folosesc calculul avansat și modele sofisticate pentru a simula cutremurele. Prin aceasta, ei pot face previziuni precise cu privire la amploarea pagubelor, răspunsul și recuperarea infrastructurii. Scopul lor este de a minimiza impactul cutremurelor prin reducerea pagubelor, a deceselor și a răniților. Un alt exemplu, profesorul Liming Liang, genetician statistic la Școala de Sănătate Publică de la Harvard, utilizează metodologii computaționale și statistice pentru a înțelege mai bine diversitatea genetică prezentă în multe boli umane, inclusiv dislipidemia, cancerul și diabetul de tip 2. Un alt om de știință, profesorul Ken Koedinger, om de știință cognitivă la Institutul de interacțiune om-calculator al Universității Carnegie-Mellon, creează modele computerizate care simulează raționamentul și învățarea elevilor. Aceste modele sunt utilizate pentru a îmbunătăți proiectarea de software educațional și pentru a informa metodele de predare. Dronele, vehicule aeriene fără pilot (UAV), sunt adesea utilizate atât de grupuri civile, cât și militare. Fie pentru monitorizarea calității aerului, fie pentru supravegherea forțelor de luptă, importanța acestei tehnologii este în creștere. Cu toate acestea, operarea dronelor poate fi destul de complicată. În timpul stagiului său de cercetător postdoctoral la MIT, dr. Luca Bertuccelli a colaborat cu o echipă pentru a crea modele, în scopul conceperii unor sisteme avansate de sprijinire a deciziilor. Alt exemplu, arbovirusurile - care sunt virusuri transmise de artropode și care determină boli precum encefalita West Nile, febra dengue și febra galbenă. O echipă de modelatori matematicieni de la Universitatea Națională Autonomă din Mexic a studiat și analizat dinamica acestor boli. O mai bună înțelegere a acestor virusuri va spori acuratețea previziunilor, intervențiilor și reacțiilor la epidemii.

Există mai multe categorii de clasificare pentru modele?

Dacă se pare că există un element de șansă, putem spune că sistemul pe care îl modelăm prezintă un comportament probabilistic, sau stocastic. De exemplu, *traectoria unei furtuni este supusă probabilității.* În schimb, un comportament poate fi determinist, de exemplu locația precisă a unui obiect. În mod similar, modelele pot fi clasificate ca fiind: 1. Deterministe; 2. Probabiliste.

Un model probabilistic, sau stocastic, demonstrează variații aleatorii, în timp ce un model determinist nu o face. Modelele deterministe sunt influențate de circumstanțele inițiale. Atunci când sunt implementate pe un calculator, cu intrări specifice, rezultatul rămâne consecvent pe parcursul mai multor execuții ale programului. Este posibil să se creeze un model probabilistic pentru un scenariu determinist. Spre exemplu, un model poate utiliza numere întregi, aleatoare, pentru a estima aria de sub o curbă. Un sistem are un comportament probabilistic, sau stocastic, atunci când există un element de incertitudine. Alternativ, sistemul demonstrează un comportament previzibil. Un model probabilistic, sau stocastic, demonstrează influențe aleatorii, în timp ce un model determinist nu o face.

Modelele pot fi clasificate ca fiind: 1. Statice; 2. Dinamice. Într-un model static, factorii temporali nu sunt luați în considerare, ceea ce face ca modelul să fie similar cu un instantaneu, sau cu o hartă. De exemplu, greutatea unei salamandre poate fi modelată ca fiind direct proporțională cu cubul lungimii sale. Acest model include variabile pentru greutate și lungime, dar nu ține cont de timp. În schimb, un model dinamic suferă modificări

în timp, ceea ce îl face analog cu un desen animat, sau un film. De exemplu, populația de salamandre, dintr-o regiune în curs de dezvoltare, fluctuează de-a lungul timpului, ceea ce face ca un model al acestei populații să fie dinamic. Mai multe dintre modelele discutate sunt dinamice și încorporează o componentă statică, ca parte a modelului dinamic general. Un model static este independent de timp, în timp ce un model dinamic este dependent de timp.

Un model este considerat continuu, atunci când corespunde unei situații, în care timpul variază în mod continuu și fără întreruperi. În cazul în care timpul se schimbă, în etape mici și distincte, modelul este considerat discret.

Un model discret poate fi comparat cu un film. Succesiunea rapidă a cadrelor are ca rezultat percepția mișcării de către observator. Cu toate acestea, în timpul unei piese de teatru live, acțiunea se desfășoară fără întrerupere. La fel cum o serie de cadre video individuale surprinde mișcarea continuă a oamenilor, noi folosim frecvent modele informatice discrete pentru a descrie scenariu continuu.

Într-un model continuu, timpul suferă o progresie lină și neîntreruptă, în timp ce într-un model discret, timpul avansează la intervale distincte și incrementale.

Tehnica de modelare este iterativă și se aseamănă foarte mult, atât cu metoda științifică, cât și cu ciclul de viață al software-ului utilizat, în crearea unui proiect software important. Procedura este ciclică, deoarece permite posibilitatea de a reveni asupra etapelor anterioare, pentru a face ajustări și apoi de a continua procesul din acel punct.

Care sunt etapele secvențiale ale procesului de modelare?

Înainte de a întreprinde orice acțiune, este important să • *analizați în detaliu situația* pentru a identifica cu precizie problema și pentru a înțelege în detaliu aspectele care stau la baza acesteia. În timpul acestei etape, stabilim scopul problemei și luăm o decizie cu privire la clasificarea acesteia, dacă este deterministă sau stocastică. Pentru a converti cu exactitate o problemă în simboluri matematice și pentru a crea și rezolva în mod eficient un model, este esențial să avem o identificare bine definită și exactă a problemei. • *Crearea unui model.* În timpul acestei faze, creăm modelul prin dezvoltarea unei reprezentări conceptuale a sistemului pe care îl modelăm. Printre sarcinile acestei etape se numără următoarele: a) *Colectarea de informații:* colectăm date pertinente pentru a obține informații despre funcționarea sistemului. b) *Formularea și înregistrarea ipotezelor simplificatoare:* atunci când se creează un model, este important să se urmărească simplitatea în cea mai mare măsură posibilă. Prin urmare, alegem adesea să simplificăm anumite aspecte și să ignorăm alți factori care sunt mai puțin importanți. Majoritatea problemelor sunt prea complicate pentru a ține cont de fiecare complexitate, iar acest lucru ar face ca modelul să devină impracticabil pentru a fi rezolvat sau executat într-un interval de timp decent pe o mașină. În plus, există frecvent variabile care au un impact redus asupra rezultatelor. Pe lângă simplificarea considerațiilor, putem alege să revizuiim etapa 1 pentru a restrânge și mai mult problema studiată. c) *Identificați variabilele și unitățile lor corespunzătoare:* trebuie să identificăm și să desemnăm variabilele. O variabilă independentă este o variabilă pe care se bazează alte variabile. Timpul este adesea considerat o variabilă independentă în mai multe aplicații. Modelul va încerca să elucideze variabilele dependente. De exemplu, în timpul modelării traectoriei unei mingi, timpul este considerat o variabilă independentă. Înălțimea și distanța orizontală față de punctul de plecare sunt variabile

dependente, ceea ce înseamnă că valorile lor sunt determinate de trecerea timpului. Pentru a raționaliza modelul, putem opta pentru a ignora anumite variabile (cum ar fi rezistența aerului), pentru a considera anumite variabile ca fiind valori fixe, sau pentru a combina mai multe variabile într-o singură entitate. Atunci când se determină variabilele, este necesar să se definească unitățile de măsură ale acestora, cum ar fi utilizarea zilelor ca unitate de măsură a timpului. d) *Stabilirea de conexiuni între variabile și submodele:* ar fi avantajos să se creeze o schemă a modelului, împărțindu-l în modele mai mici și ilustrând legăturile dintre variabile. Pentru a raționaliza modelul, este posibil să se plece de la ipoteza că unele relații sunt mai puțin complexe decât sunt în realitate. De exemplu, putem propune ca două variabile să prezinte o relație liniară, mai degrabă decât una mai complexă. e) *Deducați ecuații și funcții:* atunci când construim legături între variabile, stabilim ecuații și funcții pentru aceste variabile. De exemplu, putem stabili că două variabile prezintă o relație proporțională sau putem constata că o formulă sau o ecuație științifică bine stabilită se aplică modelului. Un număr semnificativ de modele informatice utilizează ecuații diferențiale, care sunt ecuații care includ o derivată. • *Se determină soluția modelului.* În această etapă se execută modelul. Înainte de a trece la această etapă, este esențial să se înțeleagă pe deplin problema și să se formuleze modelul, pentru a evita acțiunile pripite. În caz contrar, este posibil să pierdem o cantitate semnificativă de timp. Răspunsul poate utiliza mai multe abordări și instrumente, cum ar fi: *algebra, calculul, graficele, programele și pachetele informatice.* Metoda noastră are potențialul de a produce fie un rezultat precis, fie de a reproduce scenariul dat. În cazul în care modelul devine excesiv de complicat de rezolvat, este imperativ să se revină la etapa 2, pentru a furniza ipoteze simplificatoare suplimentare, sau la etapa 1, pentru a redefini problema.

După obținerea modelului...

• *Validați și analizați soluția oferită de model.* Este imperativ să se examineze cu atenție rezultatele, pentru a se asigura coerența logică a acestora (verificare) și pentru a se verifica dacă soluția abordează în mod eficient problema inițială (validare), și dacă este practică. *Verificarea* este procesul prin care se evaluează dacă soluția funcționează corect, în timp ce *validarea* este procesul prin care se determină dacă sistemul îndeplinește criteriile problemei. Verificarea acurateții previziunilor prin compararea lor cu faptele reale este esențială. Este imperios necesar să fim prudenți, atunci când utilizăm modelul nostru, asigurându-ne că acesta este utilizat numai în limitele adecvate, pentru datele independente. De exemplu, modelul nostru poate prezenta acuratețe atunci când este aplicat la intervale scurte de timp, cum ar fi câteva zile, dar va fi foarte incorect atunci când este utilizat pentru intervale de timp mai lungi, cum ar fi mulți ani. Este necesar să se examineze răspunsul oferit de model pentru a se stabili consecințele acestuia. În cazul în care soluția modelului prezintă deficiențe, ar trebui să revenim la etapa 1, sau 2, pentru a verifica fezabilitatea rafinării modelului. În acest caz, se repetă din nou procesul. Prin urmare, abordarea de modelare ciclică implică un act de echilibru între simplitate și rafinament. Pentru a spori precizia, poate fi necesară extinderea domeniului de aplicare a problemei în etapa 1. În timpul etapei 2, procesul de rafinare, este frecvent necesar să reevaluăm ipotezele noastre simplificatoare, să încorporăm variabile suplimentare, să presupunem interacțiuni mai complicate între variabile și submodele și să utilizăm metodologii mai avansate. • *Raport de analiză a modelului.* Actul de raportare este esențial pentru utilitatea acestuia. *Raportul științific* poate fi destinat colegilor dintr-un laborator sau pentru a fi prezentat la o conferință științifică. Un raport de analiză a modelului este alcătuit din elemente care corespund etapelor procesului de modelare: a) *Analiză a problemei* – în mod obișnuit, atunci când ne adresăm unui public intelectual, dar care nu este conștient de situație, este necesar să oferim o explicație detaliată a condițiilor în care apare problema. Ulterior, este esențial să se ofere o elucidare lucidă a problemei în cauză, precum și a obiectivelor specifice ale investigației. b) *Proiectarea unui model* – nivelul de complexitate al explicației noastre privind modelul depinde de circumstanțele specifice. Un raport tehnic detaliat permite includerea unor informații mult mai complexe decât un discurs de conferință. Indiferent de scenariu, este imperativ să articulăm în mod clar ipotezele simplificatoare și justificarea care stă la baza utilizării lor. *Reprezentările schematice* care sunt etichetate în mod explicit, ilustrând legăturile dintre variabile și submodele, se dovedesc de obicei foarte avantajoase pentru înțelegerea modelului. c) *Soluția modelului propus* – această secțiune oferă o explicație a metodelor utilizate pentru a aborda problema și soluția rezultată. Pentru a se asigura că publicul înțelege subiectul fără a fi copleșit de complexitățile tehnice, este important să se furnizeze informații suficiente și relevante. Anexele unui raport scris pot include detalii suplimentare, cum ar fi codul sursă al programelor și informații suplimentare privind soluțiile de ecuație. d) *Constatări și deduceri* – raportul trebuie să cuprindă constatările, analizele, ramificațiile, sugestiile și deducerile derivate din rezoluția modelului. În mod obișnuit, prezentăm o parte din date și rezultate folosind tabele sau grafice. Figurile trebuie să aibă nume, referințe și etichete pentru coloane și axe. În plus, putem include recomandări pentru demersuri viitoare. e) *Conservarea modelului* – în cazul în care se utilizează soluția modelului, este posibil să fie necesară, sau preferabilă, punerea în aplicare a unor modificări, actualizări, sau schimbări. În acest scenariu, modelatorul trece din nou prin procesul de modelare pentru a crea o soluție îmbunătățită. Abordarea de modelare este un demers inovator și empiric. Prin urmare, problema pe care o modelăm nu are, de obicei, o soluție adecvată. Problemele sunt complicate și mai multe modele oferă soluții satisfăcătoare, dar distincte. *Modelarea este un demers complex, indefinit și palpitant.*

VITRALII

VITRALII

Doamne, ce m-am mai speriat!

Zidurile în spatele cărora se ascund ignoranța și prostia sunt din ce în ce mai groase, mai înalte și mai crenelate. Evident, este o părere personală, nu o axiomă. Publicațiile online, blogurile, platformele de socializare, sunt oportunități de comunicare accesibile oricui, indiferent de gradul de umplere a capului cu date și informații corecte sau scornite. Până la un punct, e bine. A spune tot ce-ți trece prin cap, oricând și oricui, a avea opinii, a fi pro sau contra – iată câteva lucruri care fac parte din definiția libertății. Însă asta nu e valabil pentru toată lumea. Ignorantul se consideră obligat să facă legea, pentru el, libertatea înseamnă un singur lucru: el și numai el are dreptate, întotdeauna. Bineînțeles, despre școală, educație, studii, cultură se ferește să vorbească. La ce-ți trebuie toate astea, atât timp cât poți înfrunta pe oricine, fără a dialoga, argumenta, justifica vreuna dintre ineptiile care îți ies de pe buze sau, mă rog, din tastatură? S-a născut chiar și o solidaritate a ignoranței, un fel de congregație a prostiei, ai cărei membri atacă, de obicei, în haită. Insistența lor atrage noi și noi discipoli, tocmai prin permanenta insurgență și prin violența limbajului. Bazaconiile pe care le rostesc au valoarea unui triumf. Mecanismul e simplu: alegem un subiect, ceva la modă, o chestie care e pe buzele tuturor (așa demonstrăm că avem „spirit civic” și căpătăm notorietate), apoi, fără să ne documentăm, fără să citim măcar două rânduri pe „Wiki”, fără să deschidem o carte, aruncăm subiectul direct în jarul unei platforme de socializare sau al unui site de știri, și vâlvătaia izbucnește imediat. Există un mecanism de transmitere rapidă a ineptiilor, care ține de natura umană. E mult mai simplu să accepți o aiureală inventată decât să-ți bați capul cu scotocitul prin documente pentru a afla adevărul; gândirea leneșă e mai la îndemână, la un clic distanță. Există o nostalgie a vremurilor când știința de carte era o mândrie, când oamenii care se căzneau să termine o școală erau priviți cu respect, când cel care spunea o prostie intra în pământ de rușine. Cred că trebuie să renunțăm la această nostalgie, e o problemă de adaptare, de supraviețuire. Tot ce putem face este să sancționăm derapajele prea mari, uneori monstruoase, fiindcă trăim în epoca informațiilor trunchiate, a intoleranței doctrinare, a superficialității semidocite.

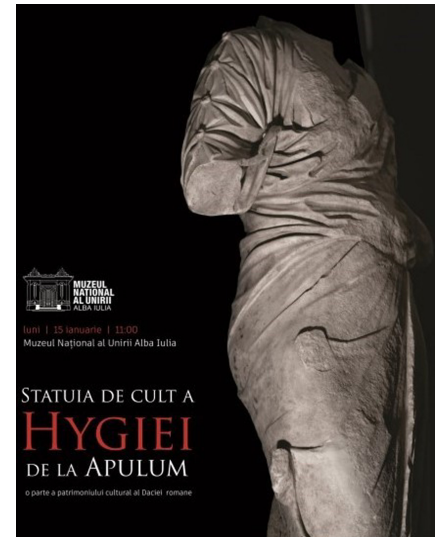
Dacă tot am făcut caz de lipsa argumentelor, poate n-ar strica un exemplu, două. Acum câteva zile, intru pe un site cu date statistice despre creșterea economică din statele UE în ultimii cincisprezece ani. Văd niște cifre, le analizez, și îmi tastez părerea sub forma unui comentariu, mă gândeam eu, benign. Adică, subliniez cât de mult ne-a ajutat apartenența la organizația respectivă, dar și faptul că aplicarea acelorași legi în toate statele membre este (în opinia mea, desigur!) o eroare, fiind necesară o armonizare a prevederilor legale cu condițiile specifice fiecărui stat. Sper că, citând un comentariu, o reacție la postarea mea, tot ceea ce am scris, cu amărăciune, până acum își va găsi justificarea: „Poate nu a-ți aștept. Toți analfabeții sunt contra UE. Comuniștii hoții sânt la putere care au rele intenții de a fura. Dute în Coreea de nord”. Omul nu are în casă oglinzi, altminteri s-ar privi în ele și ar înțelege unde greșește. Și nu e vorba doar despre gramatică, ci despre trei lucruri mult mai grave: superficialitatea, călcarea în picioare a libertății de exprimare și lipsa unei culturi a comunicării. Alt comentariu, aceeași poveste: „Erea m-ai bine înainte? Poate pentru uni turnatori și din miliție care aveau magazinele lor cu tot ce vrea. Pune-ți mâna pe carte și afla-ți-le. Altfel o să pățești ca alți, l-a pușcărie”. Doamne, ce m-am mai speriat! Încă o dată, nu de gramatică e vorba (deși...), ci de faptul că unii pur și simplu nu-și dau seama că ești de aceeași părere cu ei, din cauza îndochinării, a obtuzității, a aroganței tipice analfabetului cu simț civic. Da, cu siguranță, voi pune mâna pe un abecedar, din astea noi, alternative, ca să-mi fac un upgrade, așa nu se mai poate. Dacă „pățesc ca alți”? Vă asigur, fără să pun pe undeva vreun asterisc, că citatele de mai sus sunt rupte din viață.

Dragoș CIOCĂZAN

Povestea statuii zeiței Hygia din Dacia Romană descoperită la Partoș și expusă la Alba Iulia

Luni, 15 ianuarie, ora 11, la „Muzeul Național al Unirii” din Alba Iulia cu ocazia „Zilei Culturii Naționale”, a fost vernisat exponatul lunii ianuarie, „Statuia de cult a Hygiei de la Apulum”, o statuie de marmură din timpul Daciei Romane.

Cum s-a ajuns la această descoperire? În primăvara anului 2023, cu ocazia unei supravegheri arheologice prilejuate de reabilitarea străzii Regimentul V Vânători din cartierul Partoș, sub care se află un important oraș al Daciei romane, respectiv colonia Aurelia Apulensis, a fost descoperită o statuie din marmură a Hygiei, zeița medicinei și a sănătății. Aceasta era așezată pe un mic postament în zona unei cella, sală centrală de cult a unui templu – asklepeion. Este însoțită de Hypnos, un zeu înaripat, adormit, așezat pe o stâncă, care de obicei veghează bolnavii. Ca fiică a lui Aesculap, aceasta este redată în arta sculpturală alături de acesta, ca o femeie frumoasă și atrăgătoare, ținând un mâini un șarpe pe care îl hrănește dintr-o fărfurie sau o cupă. Ajunsă în laboratorul de restaurare al Muzeului Național al Unirii Alba Iulia, statuia a beneficiat de o atenție deosebită din partea restauratoarei Sidonia Petronela Olea. După restaurare, „zeița” a participat la numeroase ședințe foto, a trecut prin scanarea 3D realizată de Călin Șuteu, și a fost „vedeta” unui film de prezentare realizat de Andrei Buta și Radu Ota. Evenimentul a fost organizat

de Consiliul Județean Alba, Muzeul Național al Unirii Alba Iulia și Direcția Județeană pentru Cultură Alba. Vernisajul a fost transmis și online pe pagina de Facebook a Muzeului Național al Unirii Alba Iulia. Opera sculpturală a fost prezentată de dr. Radu Ota, dr. Sidonia Petronela Olea și Darius Groza. Expunerea a avut loc în premieră, la Muzeul Național al Unirii (MNU) din Alba Iulia.

George V. GRIGORE

Surse: alba24.ro; romania24.ro; newsnow.ro

Nouă apariție editorială la Alicat

Catalogul de Artă:

Grupul Andreescu, Ștefan Sevastre

La editura Alicat a apărut „Catalogul de Artă: Grupul Andreescu, Ștefan Sevastre”. În catalog sunt cuprinse lucrări semnate Ștefan Sevastre din colecția familiei precum și din colecții private din România, texte semnate de Maria Pașc și Andrei Rosetti, curatorii expoziției, precum și mărturiile ale unor personalități din mediul cultural care l-au cunoscut pe pictor.

Catalogul este disponibil la librăria Sophia: <https://www.librariasophia.ro/arta/catalogul-expozitiei-grupul-andreescu-stefan-sevastre-16757.html>

Invitații în lumea artelor plastice

Pictorița
Maria ALMĂJAN
se pregătește pentru
Expoziția Dubai 2024.
Mult succes!

Bun găsit! Ce faceți, cum sunteți ?

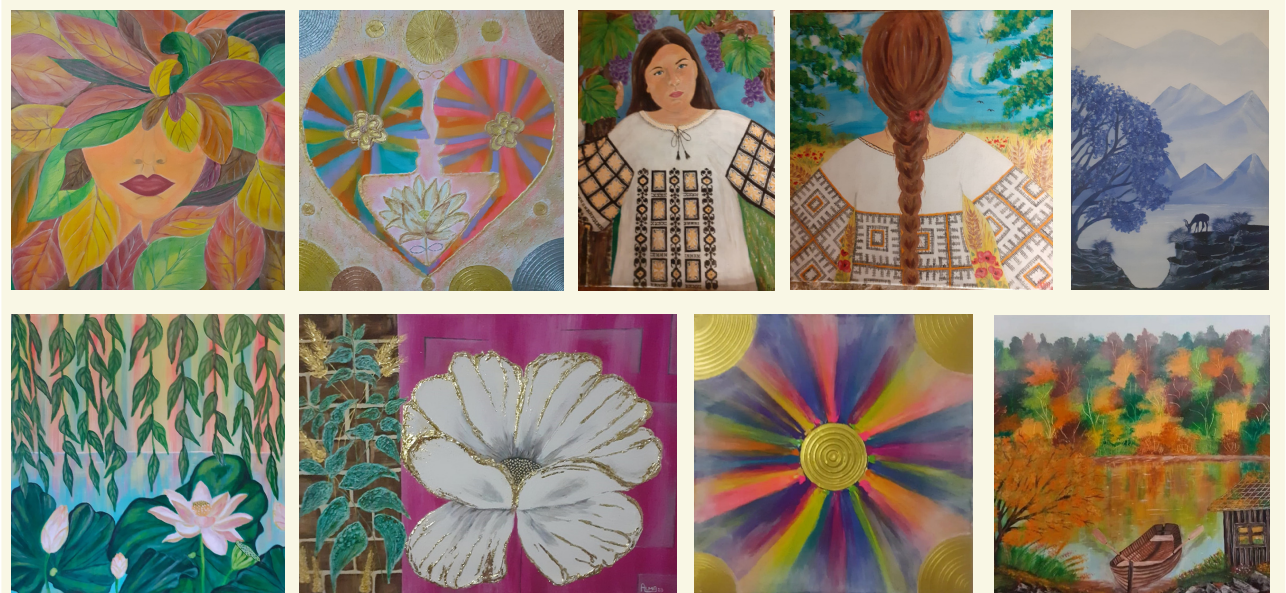
Bine v-am regăsit! Am speranța că anul acesta va fi unul abundent pentru toți artiștii români, cu multe expoziții, vernisaje, vânzări de lucrări și nu numai...

Ce cuprinde bilanțul dumneavoastră. artistic pentru anul 2023?

Bilanțul meu pe 2023 arată destul de reușit: • 1 iunie, am participat la Expoziția FESTUM LIBERI la Muzeul Țăranului Român București cu trei lucrări: „Ascensium”, „Peisaj montan” și „Apus”; • iulie, am participat la Expoziția FLOWERS de la Muzeul Geologic Național București cu trei lucrări: „White Poppy”, „Flowers” și „Tropical”; • septembrie, am participat, pentru prima dată, cu două lucrări la Expoziția COLOR FIESTA din Madrid – Galeria ULMACARISA, cu: „Portal IF” și „Vibrații”, ambele lucrări abstracte; • octombrie, am participat la Expoziția FRAGMENTE – ARCUB cu două lucrări: „Fata din Banat” și „Je din Moldova”; • 5 decembrie, am avut onoarea să particip, pentru prima dată, alături de Asociația Artiștilor Plastici din București la Expoziția AUTENTIC ROMÂNESC de la Palatul Parlamentului, sala „Brâncuși” cu două lucrări: „Fata din Banat” și „Je din Moldova”

Impresionant cu adevărat! Felicitări din toată inima!

Pot spune că 2023 a fost unul plin de activități artistice, eu participând doar la câteva dintre ele, se putea mai mult, cu mai multă disponibilitate din partea mea ... Cu toate acestea anul 2023, un an bun din punct de vedere profesional – artistic, cu inspirație, muncă susținută, bucuria revederii/întâlnirii, cu toate emoțiile de rigoare. Un an în care m-am regăsit, EU, ca artist, pictor ... Și doresc să dezvolt această descoperire /regăsire mai departe, la maximum din ceea ce pot EU să fac. Tot în 2023, am întâlnit persoane deosebite, cu un puternic impact profesional

artistic, pe care Divinitatea mi le-a scos în cale cu un scop bine întemeiat. Țin să mulțumesc cu această ocazie tuturor celor care mi-au întins „acea” mână, m-au ajutat/ încurajat să merg mai departe (ingerii mei) pe acest drum greu, cu multe provocări asumate: dna. Ingrid Lalike, dna. Adina Titrea Moldova, dna. Daniela Carmen Pavel, dna. Elena Burlan, dl. Mihai Mărculescu, dl. Dumitru Nicoalaie Chilia și, nu în ultimul rând, stimabilul domn Aristo Bunescu pentru toată implicarea dânsului în promovarea artei și nu numai...

Mulțumesc frumos că sunt și eu pe listă, sunt onorat. Acum, ultima întrebare... Ce vă doriți, din punct de vedere artistic, pentru anul calendaristic 2024?

Sigur, un an 2024 foarte bun! Simt că vor apărea oportunități noi, cu evenimente, persoane, locuri benefice din punct de vedere profesional-artistic ... La începutul acestui an particip alături de alți artiști plastici români la o Expoziție on-line Dubai 2024, care se va realiza doar cu ajutorul și implicarea necondiționată a dnei. Ingrid Lalike alături de Crucea Roșie, Arhiva de Artă ... și câteva instituții de stat;

voi expune on-line 30 dintre lucrările mele realizate între 2021 – 2023. Pe data de 24 ianuarie 2024, a avut loc Expoziția SECRET COLORS 2, la Galeria Occidentului, eveniment realizat prin implicarea dnei Adina Titrea Moldova, unde voi participa cu două lucrări abstracte. În 2024, doresc să mă exprim mai mult prin pictură, să am cât mai multe expoziții și bineînțeles să-mi aducă și satisfacție materială...

Sunt sigur că vă veți realiza toate obiectivele pentru anul care abia a început...

Concluzia? Eu știam că oamenii primesc daruri la finalul anului. Dar, iată, mereu apar minuni în viața noastră... Acum eu, dar și cei care au citit și au privit aceste tablouri valoroase, cu toții am primit niște adevărate cadouri, chiar și după ce a trecut Anul Nou... Putem mereu reveni la ele, le privim, apoi ne trec supărările, grijile, ezitățile. Devenim bucușori, liberi, plini de energie. Mulțumim și sănătate tuturor!

Aristotel BUNESCU

<https://agentiadepresaculturalasisportiva.wordpress.com>

NICOLAE MAREȘ

FIUL LANCRĂMULUI ȘI ACTIVITATEA SA ÎN MULTIPLE IPOSTAZE

Predoslovie de Prof. univ. dr. Mircea POPA

Organizat în fiecare an, cu o regularitate de ceasornic, în prima săptămână a lunii mai („Risipei se dedă Florarul”) în cadrul mirific de la Lancrăm-Sebeș, acolo unde a venit pe lume poetul *Poemelor luminii* și unde s-a întors pentru a-și dormi somnul de veci, Festivalul *Lucian Blaga* are deja o vechime considerabilă, numărând 40 (impliniți în 2020) de întâlniri admirabile și semnificative. Pentru a cinsti „mirabila sămânță” care a țâșnit din lutul de taină al Lancrămului, se adună în fiecare an mulțime de cercetători, scriitori, poeți, exegeți ai operei blagiene, adăugând de fiecare dată noi teme și elemente de discuție și dezbateri, îmbogățind din punctul de vedere al interpretării bogata și fecunda moștenire blagiană. Unii dintre participanți vin cu noi scrieri despre viața și activitatea diplomatului, poetului, dramaturgului, eseistului și filosofului originar de pe aceste meleaguri pe care le-a nemurit în opera sa, lucrări și contribuții care se adaugă la bogata și impresionantă sa serie de referințe critice. Publicațiile locale, precum „Pașii Profetului”, „Caietele Blaga”, „Sebeșul” etc. se umplu cu materiale care adaugă zestrei blagiene de până acum elemente noi de investigație, asezonate evoluției mijloacelor moderne de abordare critică.

Printre cei care au trecut pe aici, aducând cu ei pagini emoționante de amintiri sau de înțelepciune blagiană s-au numărat: C. Noica, Ovidiu Drimba, D. Vatamaniuc, Gh. Grigurcu, Ionel Oprîșan, Zenovie Cârlegea, Nicolae Mareș, Eugeniu Nistor, Mircea Popa, Ion Brad, Victor Botez, Ana Selejan, Anca Sârghie, Vasile Muscă, Achim Mișu, Pașcu Balaci, Paula Romanescu, Ion Miloș, Ion Buzăși, Monica Grosu, Ion Moise și mulți alții, veniți nu numai din țară, ci și din străinătate, precum sculptorul și poetul polonez, Czesław Dźwigaj. La festival obișnuia să vină și doamna Dorli Blaga sau fiica domniei sale, actrița Lucia Mureșan sau actorul Chiriac de la Sibiu, precum și alte personalități proeminente ale actoriei, muzicii corale, de cameră sau populară, precum și un impresionant contingent de tineri creatori, care participau la concursul de creație poetică lansat de Centrul de Cultură „L. Blaga” de la Sebeș.

Printre cei pe care am avut bucuria să-i cunosc cu prilejul ultimelor întâlniri de aici s-a numărat și poetul, traducătorul, diplomatul și polonistul Nicolae Mareș, autor a cinci cărți consacrate fiului Lancrămului, tipărite în ultimii zece ani și autor a zeci de exegeze despre Blaga: *Lucian Blaga – diplomat la Varșovia*, Editura Fundației România de Măine, București 2011, 394 p.; *Lucian Blaga – Epistolarul de la Academia Română*, Editura Altip, Alba Iulia 2012, 115 p.; *Lucian Blaga în limba polonă*. Studiu și antologie lirică bilingvă română-polonă, București, Editura eLiteratura, 2014, 216 p.; *Lucian Blaga – traducător, traductolog*, Editura eLiteratura, București, 2020, 327 p. Am avut astfel prilejul să-l ascult în mai multe ocazii pe dl. Nicolae Mareș, vorbind despre trecutul și prezentul relațiilor româno-polone, actualizând mai multe episoade din cartea sa *Relații româno-polone de-a lungul timpului*, în cadrul căreia ocupă un loc de cinste și poetul de la Lancrăm.

Om de cultură bucureștean ne-a impresionat prin evocările sale pilduitoare, prin îndemnul permanent la înțelegere și progres prin cultură, ca formă de comunicare și de cunoaștere reciprocă.

Între copertile cărții pe care o prezentăm el adună cele mai recente contribuții în materie blagiană, remarcându-se – cum am mai subliniat – ca un veritabil om de știință, care a făcut posibilă intrarea relațiilor româno-polone într-o nouă zodie de cunoaștere. Numeroasele sale contribuții pe acest teren au fost bine venite și salutate cu mult interes de critica noastră, întrucât domeniul de lucru e nu numai atractiv, ci și deosebit de important pentru conturarea politicii de bună vecinătate cu țara vecină și prietenă. Se știe că România și Polonia au

devenit țări libere și independente după Primul Război Mondial. Ele aveau nevoie de o bună încadrare a lor cu personal diplomatic în contextul geo-politic și strategic european. Contând pe interesele și vederile comune în materie de politică externă, Palatul Sturdza a trimis la Varșovia diplomați de mare calitate și misionari culturali de aleasă valoare, precum Lucian Blaga sau Aron Cotruș, socotii a fi nu numai printre cei mai de seamă poeți ai momentului, dar și oameni de cultură de recunoscut prestigiu. Dat fiind faptul că Polonia era considerată unul dintre pionii de bază ai noii re-configurări, importanța acțiunii diplomatice era prioritară. De aici și șefi de misiune școlii în Franța, precum: Alexandru G. Florescu, Alexandru T. Iacovaky sau Constantin Vișoianu. Plecând de la unele documente, descoperite în fondul de la Ministerul de Externe Român, Nicolae Mareș a reușit să aducă, în discuția acestor raporturi, elemente noi de cultură, bazate pe o investigație a situației la sursă, act benefic ce a născut noi posibilități de a întregi activitatea diplomatică a tânărului filosof român și buna sa orientare în spațiul politic european.

Cercetările lui Nicolae Mareș au deschis câteva punți noi în aceste raporturi, făcând loc unor filiații necunoscute, care atestă din partea lui Lucian Blaga un interes sporit pentru munca sa de atașat de presă, domeniu în care a oferit încă din 1911 o primă carte dedicată lui Lucian Blaga, diplomatul.

Mișcându-se cu lejeritate în acest cadru de raporturi româno-poloneze, Nicolae Mareș vine cu o nouă carte în care adună mai vechile și mai noile sale contribuții la cunoașterea vieții și activității lui Lucian Blaga, prin lărgirea semnificativă a cadrului, în interiorul căreia plasează activitatea de diplomat a lui Lucian Blaga, pe care o fortifică prin precizări și detalieri semnificative. Făcând parte din elita literară a epocii, beneficiind de o susținere puternică venită din partea familiei Brediceanu, în special din partea lui Caius, omul de cultură, Lucian Blaga a intrat și în anturajul ministrului nostru de Externe, Nicolae Titulescu, figură proeminentă a politicii românești, cu puternic ecou la Societate Națiunilor Unite, unde a funcționat ca președinte.

Acesta îi va acorda lui Blaga toată atenția și încrederea sa, iar convorbirile sale au avut darul de a stimula interesul poetului pentru vasta strategie europeană gândită și proiectată de Titulescu pe aliniamente, menite să dureze și să împiedice manifestarea revizionismului. Captivat de discursul amețitor și fascinant al interlocutorului său, Blaga va păstra în memorie fraze și sintagme întregi din aceste improvizatii măiestrite de strategie, simț diplomatic și inventivitate geo-politică pe care marele creator al diplomației României întregite știa să-l mănuiască și să-l pună în mișcare. Cartea are plasată în centru ei figura de mare iradiere intelectuală a lui Nicolae Titulescu, pe care Blaga îl va evoca într-o conferință publică de mare succes și pe care autorul cărții de față îl plasează pe canavaua de fapte și evenimente care au marcat peisajul politic românesc interbelic. Nu este deloc lipsită de importanță tendința autorului de a ni-l înfățișa într-o confrerie internațională de mare valoare. Cunoscător ca nimeni altul a realităților polone, Nicolae Mareș știe să deschidă în permanență noi punți de legătură dintre cele două țări prietene și vecine.

Continuând munca în acest sector a unor specialiști de marcă, precum P.P. Panaitescu, I.C. Chițimia, Duda Velicu, Stan Velea, Constantin Rezachievici și mai nou Constantin Geambașu, Nicolae Mareș are în vedere prezentarea acelor personalități și etape ale istoriei noastre culturale care au atins literatură și cultura poloneză. Subiectele atacate de el sunt diverse și bogate în rezultate și contribuții proprii, cum ar fi: Republica Polonă (1972), Papa Ioan Paul al II-lea (2000, 2004, 2009, 2018), Diplomație, politică, spiritualitate, cultură (2010, 2012), L. Blaga-diplomat

la Varșovia (2011), Eugen Ionescu-diplomat român în Franța (2012), ce acoperă o mare suprafață de timp, traversate de inițiative și rezultate, în care efortul românesc de politică externă s-a impus pe plan european ca unul de recunoscută consistență.

Toate aceste demersuri istorico-diplomatice vin să se adauge altor eforturi ale țării noastre de a se impune ca un factor de inițiativă și stabilitate, mai ales după constituirea statului național unitar în 1918 și apoi după înființarea Ligii Națiunilor Unite, când opera lui Nicolae Titulescu a răspuns din plin acestui deziderat. Inițiativa de creare a unui baraj protector împotriva fascismului în ascensiune și a raptului teritorial a făcut ca țările mici din zonă să încerce să blocheze acest imperialism agresiv recurgând la un sistem de alianțe care să respecte principiile tratatului de la Versailles, consemnând situația rezultată în urma Primului Război Mondial. E vorba de ideea Micii Antante, animată de spirit de colaborare și acțiune comună, în care s-au regăsit țări ca Jugoslavia, România, Cehoslovacia, dornice de a păstra echilibrul european, aruncat în aer de ambițiile revanșarde ale lui Hitler și Musollini. O scurtă incursiune în aceste contribuții își vor dovedi utilitatea atunci când ne vom referi doar la Blaga.

Cartea lui Nicolae Mareș, intitulată *Raporturi româno-polone de-a lungul secolelor*, apărută în colecția „Opera omnia” a editurii TipoMoldova (2016) vine să acopere câteva veacuri de viață politică, economică, socială, de la întemeierea statelor românești până în actualitate. E o lucrare amplă menită să gestioneze cazul raporturilor politice, militare, economice, sociale dintre țările române, respectiv dintre populația moldo-valahă și populația de origine poloneză aflată în vecinătate, cu care volens-nolens trebuia să coabităm în acest spațiu geografic. Sunt avute în vedere aspecte foarte diverse care privesc populația romanizată de la Carpați și Dunărea de Jos, așa cum se reflectă imaginea ei în cronicile și scrierile istoricilor polonezi și, desigur, materializarea lor în șirul de tratate, de alianțe sau dimpotrivă de obiective opuse, ca răspuns la intențiile de cucerire și de expansiune teritorială ale statului vecin. Istoria surprinde și momentele de eforturi comune, determinate de respingerea amenințărilor otomane (sau rusești) și soluțiile concrete ale ieșirii din criză. În acest sens, Moldova a cunoscut, de-a lungul timpului, mai multe încercări de înrudire dinastică, mai ales în epoca Mușatinilor, când Movileștii s-au menținut la putere cu ajutorul polon și când relațiile de înrudire pot fi întâlnite la tot pasul. Nu e mai puțin adevărat că mulți fii de boieri moldoveni au făcut studii la Bar și Liov, de unde au luat lumină – cum spunea Nicolae Iorga – că mulți dintre ei s-au refugiat temporar în Polonia, obținând indigenat sau beneficiind de pe urma influențelor culturale sau religioase.

Unele facilități de ordin politic și economic au făcut ca schimbul de populații să fie în mai tot timpul medievalității extrem de activ, sute de sate numite „slobozii” sunt cunoscute încă din secolele XV-XVI-lea; ele au ființat pe teritoriul polon beneficiind de legi și scaune de judecată proprii, după așa numitul Jus Valachicum. Nu e mai puțin adevărat că și astăzi trăiește în Tatra o populație de păstori munteni numită gorali, care au impus numirile românești la mai toate

noțiunile legate de producția agricolă. A fost o vreme în care românii moldoveni au trebuit să se apere atât de politica expansionistă a regilor maghiari, cât și de cea de aspirare și știrbire etnică a principilor transilvani și că permanentul balans dintre Ucraina, Lituania și Polonia a menținut perioade îndelungi tentative comune de rezistență împotriva atacurilor tătarilor și turcilor. Atunci când statul lui Alexandru cel Bun a ajuns la deplinătatea puterii sale, i-a împrumutat 1000 de ruble de argint regelui Wladyslaw al II-lea, care avea visteria sleită. Monarhul s-a angajat să restituie suma în doi ani și a pus drept zălog „țara Pocuției”, cu orașele Sniatyn și Colomeea. Angajamentul n-a mai fost onorat niciodată, producând bătălii până pe vremea lui Petru Rareș. Prin aceste dese interferențe de populație s-au format aici sate românești înfloritoare, dintr-un asemenea sat ieșind și Fericirea Sa, figura aureolată de legendă a lui Karol Wojtyła, respectiv a Papei Paul al II-lea, care a marcat atât de puternic lumea credințelor europene. Desigur că odată cu doamnele poloneze aduse ca soții de domnitori români, s-a intensificat în anumite epoci și tendințele de catolicizare, respinse cu timpul tot mai puternic și mai insistenț, ierarhii noștri rămânând la credința ortodoxă, chiar dacă unii, precum Dosoftei, au cunoscut și influența psalmilor lui Jan Kochanowski. El s-a stins din viață pe meleaguri poloneze, la Zolkiew, în 1693.

Influențele și interferențele fac obiectul unei atente selectări și reproduceri din partea autorului. Adoptând metoda transunerii cronologice, el reușește să rețină datele cele mai importante din acest dialog semnificativ peste veacuri, cu interes special spre latura politică a situației, dar și înspre acțiunea diplomatică benefică reprezentată de Lucian Blaga, cel mai important atașat de presă, cu care se inaugurează noua etapă de după constituirea statului român unitar, etapă asupra căreia autorul a aruncat câteva lumini directe extrem de semnificative. În acest context, trebuie să așezăm și relația privilegiată a lui Nicolae Mareș cu eminentul sculptor, poet și om de cultură – Czesław Dźwigaj, unul dintre străluciții creatori în acest domeniu ai Poloniei de azi. Artist cu o operă ce a străbătut de multă vreme fruntariile țării sale, între care amintim Monumentul Toleranței de la Ierusalim, peste 80 de statui închinat Papei Paul al II-lea, dar și a unor personalități care au marcat soarta Poloniei (Pilsudski, Paderewski, Papa Paul al II-lea), sculpturi de porți monumentale, de vitralii de biserică, de medalii, sculpturi inspirate din trecutul de luptă al Poloniei, cum ar fi Continuum, apărut în românește. El a venit la Sebeș cu o plachetă închinată patriarhului Teoctist, în timp ce o statuie a sa închinată Papei de Fericită amintire, Ioan Paul al II-lea, a fost înălțată în Mica Romă, la Blaj.

În strânsă relație cu aceste incursiuni în spațiul plin de armonizări expresive, e firesc ca Nicolae Mareș să fi adăstat îndelung asupra poeziei lui Blaga, încercând a-i surprinde încifrările spirituale. Incursiunile sale în acest univers poetic dătător de noi afirmări valorice, contingente și similitudini tematice sau ideatice. E spațiul pe care traducătorul și traductologul îl străbate cu convingerea că valențele expresive ale poeziei nu au fost epuizate și că întotdeauna se pot găsi alte forme de dialog cu marea artă poetică a lumii.

Casa „Cuza Vodă” din Galați a fost renovată și redeschisă publicului de Ziua Unirii Principatelor

George V. GRIGORE

Casa memorială „Alexandru Ioan Cuza” sau Casa „Cuza Vodă” din municipiul Galați este un obiectiv destul de surprinzător, mai ales că domnitorul este născut în Bârlad, județul Vaslui.

Casa în care s-a născut și a copilărit Alexandru Ioan Cuza, cel care a înfăptuit „Mica Unire”, a fost redeschisă publicului, după șapte ani. Clădirea, monument istoric, a fost reabilitată și renovată cu fonduri europene și găzduiește cel mai vechi muzeu din oraș.

Miercuri, pe 24 ianuarie, când am marcat „Ziua Unirii Principatelor Unite”, muzeul a putut fi vizitat gratuit. Pentru călătorii dornici de obiective turistice de marcă, putem recomanda și „Palatul Alexandru Ioan Cuza de la Ruginoasa”, dar și „Reședința domnească a lui Alexandru Ioan Cuza” (astăzi „Muzeul Unirii”) din Iași.

Reîntorcându-ne la Galați, aflăm că, fiind ridicată, la începutul secolului al XIX-lea, de Ioan și Sultana Cuza, părinții celui care urma să devină primul domnitor al Moldovei și Țării Românești unite, clădirea, formată din parter și un etaj, este casa în care a locuit Alexandru Ioan Cuza în perioada 1844 - 1859, cât a deținut funcția de președinte al Judecătoriei și pârcaș al județului Covurlui.

De-a lungul timpului, casa a fost destinată mai multor întrebunțări diferite. Pe lângă simplul rol de locuință a fost și liceu de fete sau hotel, care, de fapt, masca un stabiliment (termen ce în vechime însemna o „casă de moravuri ușoare”). În locul clădirii inițiale, cu mari eforturi din partea gălățenilor, a fost construită una nouă după planurile vechiului imobil. Asociația „Casa Cuza Vodă”, constituită în anul 1937 din inițiativa unor gălățeni, a fost cea care a cumpărat cu fondurile strânse prin subscripție publică, donații și contribuția autorităților locale și centrale, fosta casa părintească a lui Alexandru Ioan Cuza. La 24 ianuarie 1939, aici a fost inaugurat Muzeul „Casa Cuza Vodă”, dedicat prezentării personalității reprezentată de domnitorul Unirii. Totodată, exponatele arătau și dezvoltarea orașului Galați în a doua jumătate a secolului al XIX-lea și primele decenii ale secolului al XX-lea, ca centru comercial, economic și cultural al României moderne.

În perioada 1950 - 1956, în clădire sunt reunite colecțiile Muzeului de Artă și ale

Muzeul „Casa Cuza Vodă” din Galați

Muzeului de Științele Naturii. Pentru restaurarea clădirii, din 1986 muzeul a fost închis publicului. Din anul 1995 este cunoscut drept Muzeul „Casa Cuza Vodă”, iar din 20 mai 2004, într-o aripă a casei s-a deschis o expoziție permanentă de numismatică, medalistică, filatelie. Primele trei săli de la parter prezintă specificul saloanelor mondene gălățene, cu mobilier din cele mai reprezentative stiluri ale epocii (exemplu: biblioteca dăruită de Carol I lui Mihail Kogălniceanu). Sala a patra este dedicată progreselor științei și tehnicii din aceeași perioadă (exemplu: un automobil al firmei „De Dion-Bouton”, model francez, construit în 1898, echipat cu motor cu ardere internă). Exponatele sălii de la etaj sunt relevante pentru activitatea și personalitatea domnitorului Cuza, familiei sale și a colaboratorilor (piese de artă decorativă, veșminte și accesorii etc). S-a realizat o expoziție de colecții - filatelie, numismatică, medalistică; în 2014, expozițiile găzduite de „Casa Cuza Vodă” au fost relocate la Muzeul „Casa Colecțiilor”.

Trecut ca parte din Muzeul de Istorie „Paul Păltânea”, domeniul „Memorial” și având secții de Memorială, Artă decorativă, Artă plastică, Carte veche și Numismatică, Muzeul „Casa Cuza Vodă”, după câțiva ani necesari „cosmetizării”, a fost redeschis, iar pe 24 ianuarie a putut fi vizitat gratis, bucurând pe toți doritorii de adevăr, de istorie și sinceritate. Pentru cine simte românește, în curtea muzeului se află și acum un alt monument istoric. Este vorba despre bustul lui Alexandru Ioan Cuza, realizat la 1886, înscris în lista monumentelor istorice la cod LMI GL-III-m-B-03127. De asemenea, și în rotonda din fața Grădinii Publice se găsește un monument al domnitorului Alexandru Ioan Cuza (cod LMI GL-III-m-B-03129).

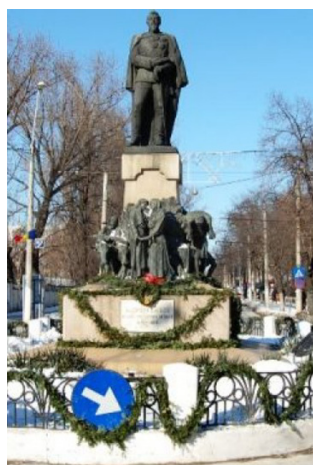
Dacă venim aici, la Galați, se poate să avem senzația că istoria ne urmărește cu toți oamenii mari ai altor vremuri, cu realizări de nivel european și cu o identitate de care, din când în când, ne este dor.

Nu ne speriem, dar parcă se aud tropotele cailor și foșnetul trăsurilor de epocă. Și parcă a spus cineva „Bonjour”?

Surse: wikipedia.org; galati.ro; migl.ro; ghidulmuzeelor.cimec.ro; viata-libera.ro; stiridegalati.com; monitoruldegalați.ro; cjpgalati.ro; deschis.ro; galatani.net; regionalpress.ro; https://www.facebook.com/muzeuldeistorie Casa Cuza Vodă Galați

Curtea Muzeului „Casa Cuza Vodă”

Rotonda din fața Grădinii Publice

Palatul Alexandru Ioan Cuza de la Ruginoasa (astăzi Muzeul Memorial Alexandru Ioan Cuza)

Reședința domnească a lui Alexandru Ioan Cuza din Iași (astăzi Muzeul Unirii)